

Forfatter: Biehl, Charlotta Dorothea

Titel: Udrag fra Mit ubetydelige Levnets Løb

Citation: Biehl, Charlotta Dorothea: "Mit ubetydelige Levnets Løb", i Biehl, Charlotta Dorothea: *Mit ubetydelige Levnets Løb*, udg. af Marianne Alenius, Museum Tusulanum, 1986, s. 15. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-biehl01-shoot-idm139639967724880/facsimile.pdf> (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Mit ubetydelige Levnets Løb

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

opfattes som »originalt«, nemlig oversættelser og bestillingsarbejder.

Et nyt isoleret forsøg på at rehabilitere Biehl gjordes 10 år senere af K. F. Plesner, der i en artikel i tidsskriftet »Edda« (1927, s. 127-149) velvilligt og seriøst gennemgik hendes produktion. Plesner fremhævede den litterære værdi i Biehls skrifter, ikke mindst i komedierne. Han lagde særlig vægt på en litteraturhistorisk indplacering og antydede Biehls forhold til den udenlandske samtidige litteratur. Han udpegede nogle af hendes forbilleder og forlæg og citerede fra hendes egne overvejelser omkring dramaets poetik. Mange af svarene på de spørgsmål, han stiller i sin artikel, henter han ukritisk fra Biehls selvbiografi.

I 1969 tages Biehl for første gang op af en kvinde, Pil Dahlerup. Biehl bliver uigenkendelig. Dahlerup bringer en lille collage af tekster fra Biehls forfatterskab, som hun samler under titlen »Pigeopdragelse« og forsyner med en kort indledning, 10 sider. Dahlerup har hentet lige ud af Biehls forfatterskab nogle små stumper, som har talt direkte til hende gennem deres indhold. Biehls måde at forholde sig til traditionelt kvindelige emner som familiesituationer, opførsel og opdragelse, mænd, moral og mode og fremfor alt Biehls »to private konfliktpunkter, læsning og forlovelse« (s. 13) har interesseret Pil Dahlerup. Forsigtigt tager hun fat om »Dette mærkelige menneske« (s. 13), Charlotta Dorothea Biehl, og frister læseren ved sin egen respektfulde undren overfor hende. Biehl er ikke længere en historisk kilde eller en tidsbunden formidler. Hun er i et kort glimt en stærk og spændende kvinde.

I 1975 dukkede den historiske forfatterinde Biehl op igen, men denne gang anderledes. Svend Cedergreen Bech genudgav et ganske omfattende udvalg af de historiske breve, som han kædede sammen med korte egne introduktioner. Hans indledende vurde-

ring af brevene lyder: »Værdien af disse erindringsglimt, udover det bidrag de giver til Dorothea Biehls portræt, ligger først og fremmest i, at hun afspejler nogle holdninger som har været almindelige i det toneangivende borgerskab« (»Brev fra Dorothea«, Kbh. 1975, s. 47). Cedergreen Bech lader ikke brevene stå rent som historisk kilde, men kobler dem tæt til personen Biehl, som hun beskriver sig selv i selvbiografien. Både hun selv og hendes skrivemåde falder i hans smag. Han finder »mere atmosfære i disse skildringer, end der sædvanligvis vil være i en historisk fremstilling« (ibid.). Som den første af udgiverne af de historiske breve synes han at betragte hende som litterat med betydelig kildeværdi for sin samtids historie snarere end som historiker. Så meget desto mere må man beklage, at han i et forsøg på at gøre Biehl lettere tilgængelig, har tilrettet hendes personlige sprog.

En historisk skildring fra moderne tid tager sig i modsætning til f.eks. en historisk skildring fra den klassiske oldtid, meget forskelligt ud afhængigt af, om den er tænkt som en saglig historisk redegørelse eller som en litterær fremstilling af et stykke historie. Dette skel er særlig blevet uddybet i løbet af det 19. århundrede med dets udvikling af, hvad vi i dag forstår ved videnskabelig metode. En overdreven tendens til at lade en ofte kedsommelig prosastil borge for den videnskabelige kvalitet har på mange felter, bl.a. i historieskrivningen, præget det 20. århundredes skriftlige humaniora. Næsten omvendt kan man i århundrederne efter renessancen finde særdeles velskrevne historiske fremstillinger, som i håb om at tillokke læsere snarere synes at sløre metode- og kildeproblematikken, uden nødvendigvis at have overset den. Skellen mellem facts og fortolkning var i mindre grad et samvittighedsspørgsmål for datidens historikere, og følgelig blev skellet mellem historie og digtning mindre synligt.

For Biehl, der levede i det 18. århundrede, har en stillingtagen